

Avaleht>Raha/Rahalistes nõuded>Euroopa maksekäsk

Tsiviilõiguse valdkonnas jätkuvad ELi õiguse kohaselt need pooleliolevaid menetlused, mis on algatatud enne üleminekuperioodi lõppu. Vastastikusel kokkuleppel Ühendkuningriigiga hoiab e-õiguskeskkonna portaali Ühendkuningriigiga seotud asjakohast teavet oma portaalis kuni 2024. aasta lõpuni.

Euroopa maksekäsk

Põhja-lirimaa

1 Maksekäsmenetluse olemasolu

Põhja-lirimaal puudub konkreetne maksekäsmenetlus. Kehtestatud on siiski menetlus, mille käigus hageja saab taotleda tagaseljaotsust, kui kostja ei teata kavatsusest end menetluses kaitsta (edaspidi „tagaseljamenetlus“).

ELi-sisese piiriülese nõude korral võib olla võimalik kasutada ka Euroopa maksekäsmenetlust või Euroopa väiksemate nõuete menetlust.

1.1 Menetluse kohaldamisala

Tagaseljamenetlus on Põhja-lirimaal tavalise tsiviilkohtumenetluse osa.

Kõrgesse kohtusse (High Court) esitatud nõude korral peab kostja selle kättesaamist kinnitama 14 päeva jooksul pärast nõude kättetoimetamist, välja arvatud juhul, kui kostja elab väljaspool Põhja-lirimaad – sellisel juhul sõltub tähtaeg kostja elukohast. Selle kohta on palju kohtukutse esilehel.

Krahvkonnakohtus (County Court) on see tähtaeg tsiviilhagi ja väiksemate nõuete korral 21 päeva. Kui kostja ei ole kinnitanud, et ta on nõudega seotud dokumendid kätte saanud ja soovib end kaitsta, võib hageja taotleda tagaseljaotsust, esitades määratud kohtu kantseleisse asjakohased dokumendid.

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Põhja-lirimaal võib tagaseljaotsuse teha järgmist liiki menetlustes, kuigi teatavatel asjaoludel on nõutav kohtu luba:

võlg,
kahju hüvitamine,
kaupade kinnipidamine,
maa väljanõudmine.

Muudel juhtudel tuleb kohtule esitada avaldus otsuse tegemiseks.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Kõrges kohtus ei ole nõude suurusele ülemmäära kehtestatud.

Krahvkonnakohtul on üldine tsiviilpädevus arutada ja menetleda hagsid, millega nõutav summa või nõutavate konkreetsete vallasasjade väärtus ei ületa 30 000 Inglise naela.

Krahvkonnakohtu pädevuses on ka väiksemate nõuete menetlus, mille raames võib lahendada nõudeid, mille suurus ei ületa 3000 Inglise naela.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Tagaseljamenetlus on tavalise tsiviilkohtumenetluse osa. Tegemist ei ole eraldi menetlusega. Menetluse kasutamine on vabatahtlik selles mõttes, et tagaseljaotsust ei tehta automaatselt, kui kostja jätab nõudele asjakohase tähtaja jooksul vastamata.

Tagaseljaotsuse saamiseks peab hageja esitama kas taotluse või avalduse. Teise võimalusena võib hageja otsustada nõude sissenõudmist mitte jätkata.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Vastavalt Ühendkuningriigi ja teiste liikmesriikide vahelistele kokkulepetele kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta või sarnastele kokkulepetele muude riikidega saab menetlust kasutada ka siis, kui kostja elab teises liikmesriigis või muus riigis.

Hageja peab tagama, et nõudevorm toimetatakse kostjale kätte vastavalt eeskirjadele, mida kohaldatakse dokumentide kättetoimetamisele väljaspool Põhja-lirimaad.

Kui kostja jätab nõudele vastamata, peab hageja taotlema kohtult luba tagaseljaotsuse saamiseks tavapärasel viisil.

1.2 Pädev kohus

Põhja-lirimaal saab tagaseljaotsuse teha kohus, kelle poole menetluse algatamiseks pöörduti.

1.3 Vorminõuded

Lisaks eespool loetletud nõuetele, st hageja peab olema järginud nõude esitamisel ettenähtud menetlusi ja kostja peab olema jätnud nõudele ettenähtud aja jooksul vastamata, on tagaseljaotsuse saamise vorminõuded järgmised.

Kõrges kohtus võib hageja, kellel on kostja kohtusse ilmumata või vastuse esitamata jätmise korral õigus tagaseljaotsusele, saada selle otsuse, kui ta esitab asjakohasesse kõrge kohtu kantseleisse järgmised dokumendid.

Kostja kohtusse ilmumata jätmise korral:

algdokument, millega menetlus algatati (menetluse algatamise dokument);
algse menetluse algatamise dokumendi kättetoimetamise kinnitus;
võlatunnistus, kui nõude summa on vaieldamatult selge;
maa väljanõudmise korral tõend selle kohta, et kinnisasja juurde ei kuulu kellegi eluruum.

Kostja nõudele vastamata jätmise korral:

algdokument, millega menetlus algatati (menetluse algatamise dokument);
kostja poolt kätte toimetatud kohtusse ilmumise teate ära kiri;
võlatunnistus, kui nõude summa on vaieldamatult selge, või nõudeavalduse ära kiri;
tõend, et kostja vastust ei ole kätte toimetatud;
maa väljanõudmise korral tõend selle kohta, et kinnisasja juurde ei kuulu kellegi eluruum.

Krahvkonnakohtus võib hageja, kellel on õigus tagaseljaotsusele, kui kostja ei ole teatanud kavatsusest end kaitsta, esitada otsuse saamiseks kohtukantseleisse eespool loetletutega sarnased dokumendid.

Väiksemate nõuete jaoks on olemas konkreetne vorm „Tagaseljamääruse tegemise taotlus“ („Application for a default decree“), mille hageja peab täitma ja esitama asjakohase kohtu kantseleisse.

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Menetluse algatamiseks vajalikud ja menetluse teistes etappides nõutavad vormid on esitatud järgmistes kohtueeskirjades:

Põhja-Iirimaa 1980. aasta kõrgeima kohtu eeskirjad (The Rules of the Court of Judicature (Northern Ireland) 1980) (S.R. 1980 nr 346);

Põhja-Iirimaa 1981. aasta krahvkonnakohtu eeskirjad (County Court Rules (Northern Ireland) 1981) (S.R.1981 nr 225).

Nendega saab tutvuda [Põhja-Iirimaa kohtuameti \(Courts and Tribunals Service\)](#) veebisaidil.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Ei ole, kuid üldjuhul on siiski soovitatav õigusnõustajalt nõu küsida. Kohtutöötajad ei ole pädevad hagejatele või kostjatele õigusnõu andma.

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Kuna tagaseljaotsuse taotlemine on Põhja-Iirimaa tsiviilkohtumenetluse osa, peab hageja algatama menetluse tavapärasel viisil ja lisama nõude üksikasjad menetluse algatamise dokumentidesse. Tagaseljaotsuse tegemiseks esitatavas avalduses tuleb märkida, miks sellist otsust taotletakse.

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Kirjalikud tõendid vaidlusaluse nõude kohta lisatakse kohtule tagaseljaotsuse tegemise avalduse esitamisel edastatavatele dokumentidele.

1.4 Taotluse rahuldamata jätmine

Kui hageja esitab kostja vastu nõude, mille summa peab kindlaks määrama kohus, ja kaitsja ei teata kavatsusest end kaitsta, võib hageja taotleda kohtuotsust, mille kohaselt määrab nõude summa kindlaks kohus. Sellisel juhul hindab nõude summat kohtunik. Kohtunik võib määrata tasumisele kuuluva summa või otsustada, et nõude alusel ei tule midagi tasuda.

On ka muid kohtuasju, mille puhul tuleb esitada kohtunikule taotlus, et ta otsustaks, kas saab teha tagaseljaotsuse. Nende hulgas on kohtuasjad, mille puhul toimetatakse nõue kostjale kätte teises riigis, või kohtuasjad, mille puhul on kostjaks riik, monarh või isik või organ, kellel on tsiviilkohtulik immuuniteet.

Taotlus on vajalik ka juhul, kui nõue on esitatud lapse või patsiendi vastu või kui tegemist on hooletusega (kahju hüvitamisega) seotud nõudega, mille on esitanud üks abikaasa teise vastu.

1.5 Edasikaebamine

Kostja võib esitada tagaseljaotsuse muutmiseks (nt summa vähendamiseks, kui osa võlast tasuti enne kohtuotsuse tegemist) või tühistamiseks kaja.

Kui hagejal on põhjust uskuda, et nõude üksikasjad ei ole enne tagaseljaotsuse tegemist kostjani jõudnud, on ta kohustatud taotlema kohtult tagaseljaotsuse tühistamist.

1.6 Vastuväide

Kui kostja soovib tehtud tagaseljaotsuse tühistamist või muutmist, peab ta esitama kohtule viivitamata kaja kohtuotsuse tühistamiseks või muutmiseks.

Kohus võib tagaseljaotsust muuta või selle tühistada, kui ta leiab, et selleks on mõjuv põhjus või et kostjal on reaalne väljavaade end edukalt kaitsta.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui kostja vastab nõudele ettenähtud aja jooksul, menetletakse nõuet tavalise hagiastjana.

Kui tagaseljaotsus kaja rahuldamise tulemusel tühistatakse, võib asja menetlemine uuesti alata või kostja saada võimaluse nõudele vastata. Kohtunik määrab kindlaks edasised toimingud olenevalt kohtuasja asjaoludest.

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

Tagaseljamenetlust saab kasutada üksnes juhul, kui kostja jätab nõudele vastamata või ei võta seda ettenähtud aja jooksul omaks. Alles siis saab hageja esitada tagaseljaotsuse tegemise taotluse või avalduse.

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Tagaseljaotsus on otsus, mille hageja saab kostja suhtes täitmisele pöörata. Korda, mida tuleb tagaseljaotsuse saamiseks järgida, on kirjeldatud punktis 1.3.

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Nagu eespool kirjeldatud, võib kostja taotleda kohtult tagaseljaotsuse muutmist või tühistamist (st tingimuste muutmist või otsuse täielikku tühistamist).

Kohus võib tagaseljaotsust muuta või selle tühistada, kui ta leiab, et teatavaid menetlusnõudeid on rikunud või et kostjal on reaalne väljavaade end edukalt kaitsta, või kui selleks on mõjuv põhjus.

Lingid

Lisateavet menetluste kohta saab [Põhja-Iirimaa kohtuameti veebisaidilt](#).

Ennast ise esindavate puudega menetlusosaliste abistamine

Mõnes kohtukantseleis on ametisse nimetatud klienditeenindajad, kes võivad anda vajalikku abi. Kui nad ei suuda abiks olla, võib puudega isik pöörduda

Põhja-Iirimaa kohtuameti teabevahetusüksuse poole, helistades numbril + 44 300 200 7812.

Viimati uuendatud: 13/08/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.